

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve je presnetih, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake volja znižana osem in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od detristopne pošte vrste 8 kr., če so oznanila enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje izražajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo naročila reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 12. aprila. „Times“ imajo članek, v katerem pravijo, da vsled spravljivega in mirnega tona v okrožnici kneza Gorčakovega je upanje veliko večji, da se ohrani mir. Upati je, da bode Salisbury isto tako pomirljivo odgovoril. Nij treba, da bi se nádeja popustila, da se bodo nazadnje še vendar stvari ugodno razvile.

London 11. aprila. Večerni listi prinašajo izpisek okrožnice kneza Gorčakovega do vlad, v katerem on ugovore Avstrijske ravno tako od točke do točke pobija kakor angleške. Okrožnica izraža svoje strmenje o tem, da Avstrija nij odločila se, Bosno in Hercegovino pod svoje varstvo vzeti ali jima vsaj sredstva dati, s katerimi bi one reforme v teh provincijah izvedene bile, ki so v Andrassyjeveji noti zaznamovane.

Govor slovenskega poslanca Pfeiferja

(v državnem zboru 3. aprila o postavi glede kvartiranja vojakov.)

Po predloženi zakonski osnovi (§. 23.) je stalno kvartiranje, — kolikor nij erarnih kasarn za porabo — javno breme, ki se nema nositi od občin, temuč od dotičnega kraljestva in dežele, in za katero vojaška uprava daje postavno naredbo.

Vendar se mi zdi, da se to prizadevanje, občine s preloženjem kvartirovanjskega bremena na celo deželo olajšati, v §. 25. zopet izpreminja ali omeče, ker se tu odločuje, da vojaške stranke, katere vlečejo gažo, dobodo

po tarifi odškodnino za samonajemanje stanovanja, da pa je v tem slučaju, če se stanovanje po tarifnej odškodnini ne dobi, dolžna občina kompetenčno stanovanje dobiti, za vojaški erar odškodnino dati. Občina se torej v predstojećem slučaju na škodo deva, ker ono, kar erar plača, ne zadostuje za dobljenje stanovanja.

To je gotovo krivično, ker nema le dotična občina — katera mora doplačevati za stanovanje — sama koristi od onega, kar vojaška osoba, na pr. okrajni feldvebelj, stori, temuč celi okraj.

In vendar se ima po tej postavi dolžnost pridobljenja stanovanja, ki ga po tarifu nij, torej dolžnost plačanja difference le, dotičnej občini naložiti, namesto da bi se vsaj en delež naplačila razdelil na vse občine v okraji ali v deželi.

Da ostanem pri enkrat rabljenem izgledu okrajnega feldveblja, dovolil bi si prositi, da si sledeti slučaj mislite:

Posamezne občine se delé po tej postavi v deset stanovanjskih razredov; potem tacem je na pr. Krško v desetem, torej zadnjem razredu; za naturalno stanovanje, ki se ima okrajnemu feldveblju dati, bi se po tem tarifu, ki ga pred soboj imamo letna činžna odškodnina 30 gld. plačati imela; ali kompetenčnega stanovanja za 30 gld. nij dobiti, temuč velja 80 gld. torej mora občina plačati ta veliki razloček.

Vem, da se mi bode ugovarjalo, da je dotičnej občini prosto, prositi, naj bode predstavljena v višji stanovanjski razred, da se tej napaki ogne.

Temu nasproti pa vas moram, gospoda, iz lastne izkušnje zagotoviti, da tako vloge

imajo malokadaj kakov vspeh. Moja občina je v tej reči užil večkrat zastoj peticionirala, veliko časa in papirja potratila, a na zadnje je bila z razsodbo politične oblasti obsojena na náplacho difference stanovanjine, kar je za občinski proračun teško breme.

Čestiti gospodje mi bodo gotovo pritrdili, če pristavljam, da bi si občine potratilo tacih naplač gotovo rade prihranile, tembolj ker one agende, katere država v prenesenem delokrogu na občine zvaljuje, strašno rastejo in se mora uže toliko zanje plačevati, da nij nič več mogoče.

Če se po §. 38. pri „nedolgem“ kvartiranju prepušča deželnemu zastopu ono breme kvartiranja, ki le občine zadeva, po potu jednakomernega repartiranja olajšati, bila bi taka določba še bolj želeli za „daljše“ kvartiranje, zato bi nasvetoval, da bi v §. 25., alinea 2, po končnih besedah pristavilo se: „neškodujoč načelnim določbam §. 23.“ Jaz priporočam, naj visoka zbornica ta pristavek sprejme.

(Minister je na to odgovoril, da se temu dostavku neče ustavljati, dasiravno je drugi stavek §. 25. v zvezi s §. 23., da pa tistim, kateri bi nad to zvezo dvomili, na prosto voljo dá, glasovati za ta dostavek. Vsled te avtentične interpretacije (tolmačenja) nij bilo ravno potrebno pri glasovanju sprejeti dodatka, kateri le odločno pojasnjuje zvezo mej §. 23. in 25., se ve da škodovalo ne bi bilo sprejetje tega dostavka, ker bi utegnil še kdo — se ve da zunaj zbornice — dvomiti nad zvezo mej §. 23. in §. 25., kateri nij bil tako srečen, zvedeti to avtentično tolmačenje.)

Listek.

Josip Kocijančič. †

(Spis. S—c.)

„Kako bi vas nazivljaj, ve praznične ure življenja, bratovske ljubezni, ve leta vseučelišnika!“ — Malo sicer denarja, ali mimo tega veselo, mlado življenje, vesele urice, vsaj v akademickem društvu „Sloveniji“, in kar je po njej še sledilo. V veselju Sloven nij položičen, celega človeka prinese soboj in bodi začetkoma, ali koncem meseca, bili smo slov. dijaci na Dunaji v našem domu v „Sloveniji“ dobre volje in židane, kakor da bi nam bile vsakemu nakaznice na 100 fl. pri vseučeliškem portirju in bi danes veljalo, do zadnjih pet krajcarjev vse zapraviti. Tu se je debatiralo in resno robato, ali fino kritikovalo, pilo in slednjč smo se pevci vseli okolo našega pevodje, ki je jedini mej nami bil bolj tih, sentimental, naslonjevajoč lepo svojo glavo v

roke, mudeč se morebiti mej našim debatiranjem v sferah svoje ljubice — muzike, skladbe — okolo našega Kocijančiča. Dajmo peti! — Zdalj je postal naš sentimentalnež živ, in pogledavši nas z živim svojim ocesom, intoniral je in peli smo tako dobro in srčno lepe naše domačije ljubke pesni, in doma smo bili v daljnjej tujini in srečni v revii slovenskega dijaka. Kdor je enkrat tega našega Kocijančiča videl, zapomnil si ga je. Vitka mu je bila rast, plavi lasje padali so mu v kodrih na ramena in z lepo brado obdajale lepo ter jako inteligentno lice, na kojem se je brala vsa lepa melanholija njegove skladbe: „Oblačku“ ali „Slovo“. Ti si, ljubi bralec, gotovo uže slišal te pesni peti, ti posebno ljuba bračka, si zapomnila si vse akorde bariton-sola in bariton-tenor dueta v „Oblačku“: „Oblaček ti, ovčica bieda,“ ali „le nocoj še luna mila!“ Kaj ne, to so ljubeznjiv glasovi; je-li, pesnik Stritar svojim ljubim verzom boljšega skladatelja najti nij mogel! To zgrabi, to povzdiguje, in najbolj trde sree

in trdo uho pri petju teh sladob poslušne in najlepša kritika, ki se more o teh napevih slišati, obstoji po petju v sodbi ženstva, ki pravi: ah srčne, ah ljubke pesni to in ki aplavdira ter ponovitev burno terja. Skladbe te so prvenci Josipa Kocijančiča in morebiti ima strogi mojster kaj tehnik skladb oporeč, ali celo mehko slovensko srce, kakor pulzira v Preširnu, Jenku, Stritarju, toži in joče v Kocijančičevem „Oblačku“ ter „Slovesu“.

Rodile so se te dve pesni v tujini na Dunaji in od tam nesli smo jih, vzešči partiture skrivno skladatelju, domu in zdaj se popevajo povsod in če se kaka pesen ponavlja mora, tak „Oblačku“ ali „Slovo“. Peli smo enkrat na Dunaji pred večjim občinstvom „Oblačku“ (bariton jako sinpatičen dr. Ferjančičev glas tenor g. Rus) pod vodstvom skladatelja v družbi tedanjega izvrstnega zbora slov. dijaških pevcev, in reči moram, (bilo je dosti Nemcev poslušalcev), nobena pesen nij tako vseh poslušateljev navdušila, kakor ta.

Gorčakov odgovarja Salisburyju.

Na okrožnico Salisburyjevo odgovarja ruski kancelar:

„Nij resnica, če se reče, da dogovor v San Štefanu ustanavlja novo Bolgarijo ali močno slovansko državo pod rusko kontrolo. Bolgarija je bila, če prav v stanju potlačeni. Evropa je to konstatirala in je hotela pomagati; konferenca carigradska je zaznamovala naredbe, katerih bi se bilo treba prijeti. Mora se misliti, da so bile te naredbe na to namerjene, Bolgariji dati narodno eksistenco in pravo administrativno avtonomijo. V tem slučaju bi bila bolgarska država, če tudi v dve provinciji razdeljena, v jedru ustanovljena, in to jedro bi bilo isti rezultat rodilo, kakor ga je dogovor v San Štefanu. Ker se je porta branila, in ker je bilo treba vojske, zato se nij moglo iti samo na program carigradske konference nazaj. Pa uže ime dogovora kot preliminar miru, kaže, da je bilo carskej vladi le za princip. Zato je tudi mnogo členov dogovora v splošnih izrazih povedano, da se morejo izpremeniti.

„Dogovor San Štefanski nove države nij postavil pod rusko kontrolo. Carska vlada je le to storila, kar je uže leta 1830 za Moldavo in Valahijo storila. Izkušnja je učila, da je tedanje delo v teh kneževinah koristno bilo. Pa tudi se ne vidi, da bi tam Rusija prevladovala na škodo Evropi. Lehko se dalje pristavi, da je Moldava-Valahija, ki se ima Rusiji zahvaliti, da je in živi, in je Rusiji soseda, mogla neodvisna od Rusije narediti se. Z isto pravico se more to od Bolgarije pričakovati.

„Maksimalni obrok, pravi dalje ruska okrožnica, po katerem ruska vojska dve let ostane v Bolgariji, volil se je za to, ker je toliko časa treba, da se red naredi, narodna milica ustanovi, itd. Sicer je pa ruska vlada pripravljena, ta obrok okrajšati, kar se da brez škode za namen.

„Meje Bolgarije so le po vrhu narisane. Načelo je bilo jedino le večina narodnosti in bolj pravičnejega načela nij. Če so se Bolgariji dale primorske luke, storilo se je to zaradi razvoja dežele, a dobička bode imela več Anglija nego Rusija, ker ima ona večjo kupčijo v srednjem morji nego Rusija.

„Preliminarni dogovor nikjer ne postavlja Bolgarije pod vladarstvo glavarja, voljenega

od Rusije, ker je izrekoma določeno, da se guvernér voli od domačih upravnih organov, pa da ga ima Evropa potrditi in da so udje vladajočih dinastij izključeni. Nij lahko misliti, kakšno boljše poročstvo za svobodo volitve in organizacije kneževine bi se bilo moglo izbrati.

Trditev, da dogovor san-štefanski ruski vpliv čez Bolgarijo dalje razteza, ker poboljšice za Tesalijo in Epirus ustanavlja, je iznenadljiva. Ko bi Rusija ne bila ničesa za te provincije v dogovor vzela, bili bi jo tožili, da Grke Slovanom žrtvuje.

Carska vlada je zmirom imela poklic pred očmi, biti orijentalnim narodom brez razločka plemen in kultov v krščanskem smislu zaščitna. Če je za Bolgarijo posebne in določnejše pogoje naredila, bilo je to za tega delj, ker je bila ta dežela povod in torišče vojski. Velevlasti morejo za grške provincije pogoje še razširiti.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. aprila.

Avstrijska *nagodbená* deputacija, ki ima glede kvot z ogersko, enako deputacijo obravnavati, sešla se je 11. aprila. Herbst je bral poslanico, ki se ima ogerskej poslati in v kateri je on dokazal, da je Ogerska dolžna plačevati delež 80 milijonovskega dolga.

Proti *Magjarom* se obrača nemška brošura, ki je ravnokar izišla v Lipskem. Pisatelj odreka Magjarom vso kulturo in se čudi, da 5 milijonov Magjarov skoro gospodstvuje nad družimi 30 milijoni. „Denes napihneni, jutri odpihneni,“ prorokuje Magjarom. Čem prej se ta narod loti Košutovega programa, tem prej ga bode konec, ker nema v Evropi nič sorodnikov in nobenega prijatelja, po lastnej krivdi“.

Vnanje države.

Ker se *Rumuni* nehvaležno postavljajo Rusiji po robu, pripravljena je ta Rumunijo vojaško zasesti in razorožiti, če se jej bode treba zdelo.

Iz *Carigrada* se denes javlja, da se večina ministrov nagiba k angleškej politiki. — Veliki knez je zopet v Carigrad prišel. — Drug telegram pa pravi, da porta hoče Rusom in Angležem braniti vhod v Carigrad, če se vojska mej njimi začne.

Iz *Londona* se poroča, da sta bila 11. aprila dva velika meetinga, na enem je bilo 500 delavskih pooblaščenecv, ki so proti vojski protestirali, drug meeting pa pod predsedstvom londonskega župana je pro-

testiral zoper ruski mirovni dogovor v San Štefanu.

Papež je sprejel te dni nekaj avstrijskih romarjev in jim rekel: Da se cerkev v Avstriji ne preganja, je največ cesarju in vladarskej hiši zahvaliti se.

Dopisi.

Iz Gorice 10. aprila [Izviren dopis.]

„Surova demonstracija“ piše včerajni lahonski list „Il Goriziano“, ter za gotovo stvar podaje svojim bornim čitateljem nesramno izmišljeno novico „da sta nedeljo večer dva „velika in debela“ Slovence razžalila dvojico furlanskih pobalinov“. To, kolikor je meni znano, iz zraka zajeto vest zaznamuje naš „Goriziano“, kateremu je avstrijska vlada pred nedavnim zapodila glavnega urednika — Italijana čez avstrijsko mejo — gotovo ne brez uzroka kot posledico slovensko-avstrijskih taborov. Kdo se ne smeje? Dalje kot surovo slovensko demonstracijo in kliče — policijo na pomoč!

Dragi šior „Goriziano“, ozri se malo nazaj, ne ti, ker tedaj še nisi eksistiral, ampak tvoji patroni, ter povedi mi, ali je bil umor slovenskega mirnega mladeniča pred dvema leti v „Coffe' Ferice“ izvršen po furlanskih mestnih pobalinah, čim italijanske kulture? Mari nij bilo pred leti onesnaženje nedolžne slovenske firme: Hadolin v gospodskeji ulici, ter pred nedavnim Pajerjeve hiše ravno v istej ulici delo lahonsko-renegatskih fanatikerjev.

In, ali je to laška omika, da mestni pobalini našim poštenim Gorjanom, ki tebe in celo Gorico največ živijo, fajfo s kamnom iz ust izbijajo? To so fakta, in če hočeš šior „Goriziano“ imeti dovolj gradiva, pošlji enega tvojih mandatarjev na korenjski most, kateri se bo lahko prepričal, kako nesramno ravnajo furlanski pohajači z mirnimi našimi Gorjani in kako ti poterpežljivi ljudje vse mirno prerivajo.

Kje je surovost? Mari ti „Goriziano“ odobruješ hudobno pobijanje oken nedeljo večer pod „kapelo“ poštenega moža samo zato ker je Slovenec? Ali je to lahonska kultura, da tvoji ljudje s kamnjem šipe pobijajo tedaj ko je supruga z dvoje malimi otročiči sama doma? Sram bi me bilo, ko bi me štel k takej stranki, ki rabi tako surovost za ničevno demonstracijo proti večini naroda, ki je zvest svojej domovini, svojemu cesarju.

In to sem tudi na Slovenskem opazoval. In ta mladenič, ki je v svojih teh prvencih toliko obetal, ki je toliko pesniških močij v njih razodeval ter obečeval toliko lepega; mladi mož, ki je z narlepšim navdušenjem slov. rečaka narodno pevsko žilo zasledoval ter nam v dveh zvezkih narodne napeve podal; človek simpatičen, kamor je prišel, umrl je v najlepšej mladosti! Če star človek umrje, bodi, to mora tako biti, ali ob priliki, ko sem smrt Kocijančiča po prijatelji izvedel, moral sem hudo zakleti in gorka žalost polastila se me je.

Dosti obetajoče življenje ugasnilo je; v Kanalu, doma na ljubem svojem Goriškem bodo „kanalskega Slaveca“ spremljali prijatelji do gomile; nij mi dano, se jim pridružiti, ali v duhu pojem na grobu svojega pevovodje in prijatelja skladitelju nekda na Dunaji toliko všečno Riharjevo: jamico tiho. Rojakom pa zakličem: možje, Kocijančiča je pokopala slov. reva! Mladenič ta nij bil za druge studije, nego za muziko vnet, po sili se je jusa prijel in

akoravno samouk v muziki, težil je le po njej ta mu je bila ideal. Na potu do nje, pustivši pravne studije na stran, trpel je mladenič dosti reve, te ga oropalo tako zgodoma narodu. Mecenasi, ki bi mladeniču vzmogočili kultivacijo tega magnetja, spravil bi ga bil na pot, na katerej bi molzno kravo jus in zraven svojo boginjo-muziko našel ter tako ga rešil. — Nečem biti razžaljiv denes: ali povem to: pri nas se podpira človek, ki manj obečuje, ženijalen mladenič pa, ki celo po mukah podpornikov ne hodi po svojih in včasih res muhastih mislih ter svojemu magnetju živi, pušča se vetrovom osode. Glad, pomanjkanje na vse strani je potem njegovo spremstvo in kar podaja narodu svojega duha, poročeno je po solzah reve, pomanjkanja. — Jutri te ponese ven, prijatelj! želel si si tje, videvši v življenju obdajajočo te revo in neizpolnen ideal. Bil si ljubljenec ženstva, kar te ga je osobno poznalo, ljub si tudi ženstvu, ki je tvoji dve skladbi slišalo, ljubeznjiv ostaneš, dokler se še

bode pela tvoja pesem. „Oblačku“ ali „Slovo“ — ljub ti spomin!

Jugoslovanski sloveč slikar.

(Konec.)

Omenjeni papež cenil ga je tako, da ga je želel vedno pokraj sebe imeti. Mej slikami „pobožnosti“ ali snemanje Jezusovega telesa s križa, nahaja se sedaj jedna največja v Florenci, v galeriji Pitto, ki je tudi rezana v baker v „Galleria Pitti illustrata Firenze — 1842“

Prekrasen psaltir, slikan za portugalskega kralja Ivana III., vzhitel je Angleža Bondea tako, da je napisal celo knjigo o njem. — Še jako mnogo družih umotvorov zgotovil je Clodio, naj omenim samo še Dantovo „Božjo komedijo“, sicer pa zavrnem vedoželjaje na natančni Clodijev životopis po Kukuljeviću v „Arkivu“ 1852. leta in v „slovníku Jugoslovanskih umetnikah“ 1858. leta pisan. — Tu se našteva dolga vrsta njegovih slikarij in

Dobro nam je znano, zakaj naši nasprotniki italijanissimi začenjajo v svojih, v Italijo škileh listih udrihati po pošteno-avstrijskih Slovenceh. Avstrijsko-slovenski tabori so jim žrjavica v renegatskih želodcih, kateri jim jasno kažejo, da je Slovenec zvest Avstrijec in da je pripravljen, ko bi ga domovina klicala, pokazati svojo korenjaško pest v brambo proti Italijanskej pogoltnosti ter zvitim lahonskim nakanam. Se ve da našega „Goriziana“ jezi, da — hvala Bogu — mejgoriškimi Slovenci nij tako breznačajno-surovih ljudij, kakor so neki njegovi pajdaši, mejnjimi celo osebe, katere bi imele skrbeti za blagor mesta, ki so ono nedeljo po godbi v „hotel Evropa“ javno demonstrirale proti Avstriji s tem, — da so popevale Garibaldijev marš, itd.

To je gotovo, da tacih dogodjajev ne prinašata naša lahonska lista, pač pa šior „Goriziano“ v svojej številki od srede bombastično naznanja, da je policija zaprla onega vinjenega, baje slovenskega težaka (fukina), ki se je drznil v svojej pijanosti zabavjati proti Italiji, ter kliče po policiji, naj bi zabranila take dogodjaje, ki izvirajo vsled slovensko-avstrijskih taborov. A s takimi denunciacijami si bodo naši italijanissimi le proketo malo koristili, pač pa za prihodnost mnogo škodili T.

Domače stvari.

— (Narodna zmaga.) Pri včerajšnji volitvi III. razreda v ljubljanski občinski mestni zbor smo slovenski narodnjaki zopet zmagali. Voljenih je bilo vseh pet naših kandidatov in sicer je dobil: dr. Karel Bleiweis 137 glasov, Franc Goršič 135, Fr. Potočnik 137, V. Petričič 135 in Fr. Peterca 129 glasov. Ti narodni kandidatje so torej izvoljeni za mestne svetovalce. Kandidatje nemškutarjev so dobili: Debeutz 72 glasov, Rudholzer 73, Bamberg 78, Achtschin 79 in Mathian 79 glasov. Oddanih je bilo 212 glasovnic. Udeležitev je bila torej od obeh strani malo menj živahna nego lani, da si je razlika mej glasovi ista ostala.

— (Tiskovna pravda.) Včeraj je bil pred tukajšnjo sodnijo obsojen bivši odgovorni urednik „Slovenca“, g. Pevec, na osem dnij zapora in 70 goldinarjev globe. C. kr. državni pravdnik ga je namreč tožil, da nij bil Pevec

pravi urednik, temuč le za urednika imenovan, a se z uredovanjem nij sam bavil. Zagovornik obsojenčev, advokat dr. Mošé, je zoper to razsodbo vložil na višjo inštanco priziv, sosebno zarad tega, ker ljubljanske prve instance sodišče nij ustreglo nasvetu zatoženčevemu, naj se pokliče za pričo kot veščak ali ekspert g. Otomar Bamberg, tudi imenski a ne faktični urednik uradne c. kr. „Laibacher Zeitung“.

— (Ljubljanska čitalnica) vabi k zadnji besedi zimske sezone v nedeljo dne 14. aprila. Program je: 1. Lžičar — „Venec hrvatskih narodnih pesem“, poje moški zbor s spremljevanjem glasovira. 2. „Najstareje hiše naše Ljubljane“ s zgodovinskimi črticami, po gradivu pl. P. Radicsa in dr. Lipiča opisal predsednik čitalnice. Berilo. 3. Dürner — „Domovina“, poje moški zbor. 4. Keller — „Saltarello o temi IV. Mendelsohnove simfonije“, igra na glasoviru gospica Cetinovičeva. 5. Biedl — „Hlahol“, poje moški zbor. 6. „Poprej mati“. Veseloigra v 1 dejanji, po poljski Jos. Korenovskega poslovenil Josip Starè, igrajo gospica: Pavlina Tratnikova, gospica Dragica Kogelnova, gospod A. Jelčnik, gospod A. Skabernè. Začetek besede ob 7. uri zvečer.

— (Slikars tvo.) Iz Celja se piše „Slov“: Ravnokar smo dobili za našo mestno farno cerkev lepo sliko ki jo je izdelal g. Iv. Franke, slikar v Ljubljani. Je pa tudi res kaj snažno, za hišo božjo dostojno delo! Na sliki vidimo 6 polob: Marija sedeča držeč dete Jezusa, stoječe na njeni desni nogi; dete ima v roci molek, ki ga ponuja sv. Domeniku, kateri kleče molek sprejemlje. Te 3 podobe so na oblakih; nad podobami pa 3 angelji, izmej katerih prvi drži v rokah pas z besedami: Gloria in excelsis Deo in s tem naznanja obseg veselega dela sv. rožnega venca; drugi angelj s žrebli in trnjevo krono opominja na žalostni del in tretji s banderom in na njem besedo surrexit.

— (Presvitli dar.) Cesar je daroval za zidanje šolskega poslopja v študentinah pri Mariboru 200 gld.

— (Samomor.) V Ormužu, tako se nam poroča, se je 10 t. m. ustrelil najmlajši, baje malovredni sin spošovanega ondotnega poštarja M. Vzrok je sibirnost in malopridnost ki je življenja se naveličala.

— (Papirnico v Njivicah pri Radečah) je kupil g. Valentin Krišper ter od

risarij, ki so raztresene po imenitnejših mestih cele Evrope. Ta obilica da se razjasni po dolgem življenju Clovijevem in po tem, da so mu nekaj tudi pomagali učenci, koje je imel. Znani so kot učenci: mlada Nemka, s katero je bil umetnik poseben prijatelj, kar nam neko ohranjeno pismo na njo priča, v katerim jej je poslal lastnoročno slikani portres; za to so bili Franjo Salviati iz Florence, Bartolomeo Torri iz Arezza, Bernardo Buontalenti iz Florence, Marko du Val, dvorni slikar Francoskega kralja Karla IX., portugalski miniator Franjo de Holanda.

Clovio je umrl v Rimu leta 1578, pokopan je v cerkvi „St. Pietro ad vincula“. — Na grobnem kamenu so sosebno znamenite prve besede: „Julius Clovius pictor nulli secundus.“

Tako so tujci slavili umetnika, slavimo ga tudi mi. Najbližnji rojaki Hrvatje česte in slave ga uže po njegovih zaslugah. Domača društva, sosebno dijaška v domovini in na tujem, spominjali so se slovesno tristoletnice

njegove smrti. Postaviti mu hočejo tudi spominke v rojstnej vasi Grižanah in v Zagrebu ter prihodnje leto izda Hrvatska matica (ki bi si jo smela naša v zgled vzeti) Clovijev životopis, dopolnen z najnovejšimi podatki, ki si jih je nabral marljivi Kukuljevič o domačem umetniku in okrasen z umotvori njegovimi. — Mi Slovenci mu ne moremo skazovati jednake časti in slave, pač pa se moramo zanimati zanj, spoznavati ga v njegovih delih; ponosni smemo biti nanj kot na umetnika slovenskega, — jugoslovanskega, — skoro našega zemljaka (deželana). — Naj bi vsaj nekoliko pripomogle k temu slabotne te vrstice.

Za one, ki se zanimajo za to, in ki včasih prestopo prag naše dežele, naj povem, v katerih mestih našega cesarstva in njegovega obližja se nahajajo Cloviovu umotvori.

Na Dunaji: a) Rokopis „Stanza d' Eurialo d' Ascoli“ v cesarskej knjižnici; b) Sv. rodbina, risarija, v zbirki nadvojvoda Albrechta; c) Njegov portret, ki ga je sam naslikal leta 1528. V Ambražkeji zbirki.

deželne vlade kranjske dobil dovoljenje, da sme na pečatu svojem imeti cesarskega orla z napisom: „C. k. priveligirana mehanična papirnica v Njivicah pri Radečah“.

Dunajska borza 12 aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	"	35	"
Zlata renta	73	"	05	"
1860 drž. posojilo	111	"	—	"
Akcije narodne banke	796	"	—	"
Kreditne akcije	213	"	—	"
London	121	"	75	"
Napol.	9	"	75	"
C. kr. cekini	5	"	74	"
Srebro	106	"	30	"
Državne marke	60	"	—	"

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme orjaške pese, franc. večne detelje in raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani, v gledaliških ulicah št. 1.

(97—6)

Devetletno bolezen v želodci, čutniško bol

odpravljajo

pravi Hoffovi

sladni priredki.

Iz **Marijne kopeli** dobil je dne 16. junija 1877 c. kr. dvorni oskrbovalec g. **Ivan Hoff** v Berlinu, glavna zaloga in tovarna za Avstrijano in Ogersko na **Dunaji, Graben, Bräunerstrasse 8**, Pešta, Hutstrasse 10, pismo, katero se tako-le glasi: Po devetletni bolezni v želodci zasledil sem naposled v Vašem zdravilnem pivu od sladnega izvlečka pravo zdravilo, katero me je osvobodilo mučnih mojih bolij. Drisko sem izgubil, vročina je odjenjala, bolni jezik je zadobil zopet svojo navadno barvo. Na vsem se imam zahvaliti Vašemu odličnemu sladnemu izvlečku!

Peter Bräuner,
v Königswarthi.

(82—3)

Tudi Hoffova sladna zdravilna čokolada je prav lekovita, ona krepi čutnice in sladni prsni bomboni preganjajo kašelj po prehladu ter lajšajo celo pljučne bolezni.

V Ljubljani pri **Gabr. Piccoli,** lekarna „pri angelju varhu“ na dunajske cesti.

V Zagrebu: a) Žena zavita v plašč, risarija, v zbirki Kukuljevičevij; b) Neverni Tomaž pred Jezusom, v zbirki Kukuljevičevij; c) Služebnik, v blagajni prvostolne cerkve. Vendar se nij moglo do gotovega dokazati, so li vse tri slike, ali je sploh katera Cloviova.

V Benetkah: Slika, predstavljajoča bitko. Pri rodbini Gonzaga. Za one, ki gredo k razstavi, naj opomnim, da je v Louvrovi knjižnici krasen psaltir od leta 1542.

Slednjič naj omenim še nekajih bakrozov po Clovijevih slikah: a) Jezus na križi. Na Dunaji, v nadvojvoda Albrechtovij zbirki knjig, XXIV; b) sv. Agata. Bakroz Kornelia Korta, v nadvojvoda Albrechtovij zbirki knjig, št. 33; c) sv. Judita. Bakroz Kornelia Korta, v nadvojvoda Albrechtovij zbirki knjig, št. 1, str. 12; d) Vstajenje Jezusovo. Bakroz Kornelia Korta. V nadvojvoda Albrechtovij zbirki knjig; e) sv. Jurij. Bakroz Kornelia Korta. V cesarskej knjižnici; f) Spreobrnjenje sv. Pavla. Bakroz Kornelia Korta. V cesarskej knjižnici.

Tužci.
11. aprila:

Pri Slovan: Jeretin iz Litije. — Petruzi iz Dunaja. — Treuman iz Grada. Pri Maliči: Novak iz Gorenjskega. — Polak iz Dunaja. — Wurianek iz Celovca. — pl. Herman iz Grada.

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (80—12)
v Ljubljani,
na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

O zdravilnej moči
pravega

Wilhelmovoga

antiartritičnega antirevmatičnega
kri čistilnega čaja

navajamo tale priznavajoč dopis:

Gospodu Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu.
V Varšavi, 21. julija 1877.

Prosim Vas, da mi 1/2 ducenta zavojev svojega zares s'avnega Wilhelmovoga antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v kratkem izvolite poslati, in to po pošti gospo Karolini Kozijelske Derazniji, vas Mavkova na Ruskem, kajti moji znanci hté rabiti Vaš Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj, da se osvedočijo, ako tudi njim pomore, kakor je pomagal meni.
Sé poštovanjem

Peter pl. Kulehnyeki.

(387—3)

Preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vseučilišni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubišnem polju; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri povečšanji in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj, ker so prirédki, ki slujó samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Scoboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarnar in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambuzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Esek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schrükenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Graded: J. Burgleitner, lekarnar; Guttarring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Lunichen J. Stapp, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Krauj: Karl Savenik, lekarnar; Line: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Mürzschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovich; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Štajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac: Edo Tomaj, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuč; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Illing, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkouski; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligaritsch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Semlin: D. Joannovicz-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravalle, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovits, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Fospisil, lekarnar.

Izdatelj in urenik Josip Jurčič.

Umrath & Comp. v Pragi,

fabrikanti poljedeljskih mašin,
priporočajo svoje po strogo solidnej izpeljavi, lahkej hoji in čistej mlatvi
dobro znane posebnosti v

ročnih i vlečnih mlatilnih garniturah

z 1—8 konjskimi ali volovskimi močmi,
in sicer premakljive in nepremakljive. — Potem izdelujemo mnogovrstne velikosti dobro izkušene:

mašine za žito snažiti, mašine za ličkanje
turšice, skoporezne mašine

itd. itd.

(114—1)

Ilustrovane cenike brezplačno in franko.

Analitično-kemični laboratorij ravnatelja dr. Teobalda Wernera, lastnika politehničnega zavoda, zapriseženega kemika v Vratislavi.

B. G. IX., list 24.

Ker je resnično, da po natančnej in vestnej kemični preiskavi najpreje in najgotovješe dobode občinstvo dovoljno in gotovo potrjilo o dobroti, izvrstnosti in neškodljivosti ter o vrednosti fabrikata, sestavljenega od organskih snovij, poslal mi je gospod lekarnar Franjo Wilhelm iz Neunkirchenu na Nižje-Avstrijskem na kemično poskušnjo svoj **Wilhelmov snežniški zeliščni alop**, ki ga je on iznašel ter ga po zdravniškem propisu prireja, in to v steklenici z njega pečatom zaprtej, proseč me, da ta fabrikat natančno preiščem ter se o vspehu svojih preiskav brozstrankarski in jedino izvedenec izrazim.

Tako naprošen sem zgoraj natančnejše označeni sok preiskal sam, po kakovosti in kolikosti, ter imam na temelju dobijenih rezultatov pravico, takole istinito sodbo izreči.

Wilhelmov snežniški zeliščni alop je na popolnem umetljen način napravljen izvadek sliznatih vegetabilij, katere dihalne organe krepe, in zatorej blažje vsakovrstno katarhalno bole. Ta izvadek je prirejen popolnem umstveno in svedoči o strokovnjaštvu gospoda fabrikanta, za kar sta porok tudi užo njega ime in stan. Največ tukaj uporabljenih vegetabilij je užo dlje vednosti znanih, zaradi njihovega prej omenjenega izvrstnega dovojanja na človeški organizem in jih praktična medicina za kropilna sredstva mnogo rabi. Omenjenim izvadkom vegetabilijskim je primešan najboljši sahar in je gospod fabrikant umel temu svojemu fabrikatu z dobrimi primesili dati popolno blag, prijeten a ne plevek okus.

Zatorej morem popolnem prepričan in opirajoč se na pridobljene rezultate ta **Wilhelmov snežniški zeliščni alop** priporočati za izvrstno sredstvo zoper bohi v prsih, na pljučih in pri dihanji ter še omenjam izrečno, da zanj zahtevana cena prav odgovarja njega vrednosti.

Pristavljam tudi, da je gosp. Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu, jedini prireditelj pravemu snežniškemu zeliščnemu alopu, katerega od leta 1876 pod naslovom **Wilhelmov snežniški zeliščni alop** razpošilja jedino gospod Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

V Vratislavi, meseca maja 1877.

Ravnatelj

analitično-kemičnega laboratorija in politehničnega zavoda
Dr. Teobald Werner,
(L. S.) zaprisežen kemik.

(383—3)

Originalna steklenica velja 1 gld. 25 kr. av. v. tor jo dobiti pri jedinem prirejevalcu

Franji Wilhelmu,

lekarnarju v Neunkirchenu, v Nižjej Avstriji,

ter pri toh firmah:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarnar in F. Rauscher; Esek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Graded: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; Lunichen: J. Stapp, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Koprivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savenik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karinič; Line: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Quandest; Meran: Wilhelm v. Perwerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novo mesto: Dem. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Beodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andriau, lekarnar; Rovereto: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraicovits, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

P. t. občinstvo naj izvoli vselej izrečno zahtevati Wilhelmov snežniški zeliščni alop, ker tega samo jaz pravega prirejam, ter so izalčki, katere prodajajo pod imenom Julija Bitnera snežniški zeliščni alop, nevredna ponarejanja, pred katerimi svarim posebno.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.